

TEMA- 4

ÜNİVERSİTE ORTAMINDA ŞİDDET, CİNSEL TACİZ, İSTİSMAR VE MOBBİNG ÇALIŞMA GRUBU

-Sonuç raporu-

Üniversitelerde öğrenciler, öğretim elemanları, idari personel, yardımcı personel arasında cinsel taciz ve cinsel saldırı olayları yaşanmaktadır. Üniversitelerin neredeyse tamamında, cinsel taciz ve cinsel saldırı durumlarında bireylerin başvurabileceği kurumsal mekanizmalar bulunmamaktadır. Destek birimlerinin oluşturulmasında, üniversitelerde cinsel taciz ve saldırılarla ve genel olarak cinsiyet ayrımcılığıyla mücadelede zorluklar yaşanmaktadır. Bu konu küçümsemekte, marjinalleştirilmektedir. Cinsel taciz ve cinsel saldırı konularında çalışmak isteyenler de üniversite yönetiminden yeterince destek görmemektedir.

Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden, her türlü ayrımcılık ve şiddetten arındırılmış bir üniversite ortamı yaratılması için öncelikle cinsel taciz ve saldırının toplumsal cinsiyet temelli olduğunun görülmesi gerekmektedir. İkinci olarak cinsel taciz ve saldırı hakkında tüm üniversite bileşenlerinin ve paydaşlarının farkındalığını oluşturmak ve artırmak zorunludur. Bu tür davranışlarda bulunmayı engellemek için caydırıcı önlemler almak gerekmektedir. Bunlara rağmen cinsel taciz ve saldırı durumları ortaya çıktığında şiddet mağduru için bütün güvenceleri almak ve gerekli kovuşturma ve cezalandırmayı yapmak da zaruridir. Bütün bunları hayata geçirmek ve sürekliliğini sağlamak YÖK başta olmak üzere bütün yüksek öğretim kurumlarının görevidir.

1.TOPLUMSAL CİNSİYET. EŞİTLİĞİ DERSİNİN ZORUNLU DERS OLARAK MÜFREDATA EKLENMESİ GEREKMEKTEDİR

-Ders İçeriğinde cinsel saldırı, cinsel taciz ve toplumsal cinsiyete dayalı mobbingin konu olarak işlenmesi

-Ders ile ilgili ortak materyal belirlenmelidir. Dersin tüm üniversitelerde ortak bir müfredatı olmalıdır. Bu müfredatı hazırlayacak olanların toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda Türkiye çapında uzman kişilerden oluşması gereklidir.

-Dersin içeriğinin oluşturulmasında öğrencilerle işbirliği yapılmalıdır.

2. CİNSEL TACİZ VE CİNSEL SALDIRI KONUSUNDA YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ TAMAMINDA FARKINDALIK SAĞLAYACAK ŞEKİLDE EĞİTİM ÇALIŞMALARI YAPILMALI,

-Eğitimin verilmesi: YÖK (ve YÖDAK) tarafından ulusal işbirliği bağlamında bütün yükseköğretim kurumlarında bu konuda çalışan öncü üniversiteler tarafından eğitici eğitimi yapılmalıdır.

-Eğitim alacaklar: Öğretim elemanları, öğrenciler, idari personel, alt işverenler, güvenlik görevlileri, üniversitenin hizmet aldığı diğer kurum çalışanları

-Eğitimin içeriği: Kavramların tanımlanması, cinsel taciz ve saldırı ile ilgili örnekler verilmesi, yaratıcı drama kullanılması, film gösterimi yapılarak farkındalık sağlanmalıdır. Eğitimde cinsel taciz ve saldırı ile karşılaşan kişilerin neler yapabileceği, cinsel taciz ve saldırıda bulunulması durumunda karşılaşılabilecek disiplin müeyyideleri belirtilmelidir

-Eğitici Eğitimlerinde dikkat edilmesi gereken noktalar: En fazla 25 kişilik gruplara eğitim verilmesi, yapılandırılmış interaktif eğitimler olmalı, yapılan eğitimlerle ilgili “etki analizi” yapılmalı, eğitimler sürekli olmalıdır. YÖK düzenli aralıklarla üniversitelerden bu konuda geri bildirim isteyecektir. Eğitimlere katılım gönüllü olmalıdır. YÖK bu katılımı teşvik edici önlemler almalıdır.

-Eğitici eğitimini verecek olanlar: Öğretim elemanları ve üniversitelerin ilgili birimlerindeki olmalıdır.

-Yüksek öğretim kurumları kendi bünyelerinde yer alanlara, bu konuda farkındalık yaratacak şekilde çalışmalar yapmalıdır. Bu çalışmaları yüksek öğretim kurumlarında oluşturulacak olan cinsel taciz ve cinsel saldırıya karşı destek birimleri koordine edecektir. Bu çalışmaları eğitici eğitimi sertifikası olanlar, kadın araştırma merkezleri, ilgili anabilim dalları, ve ilgili araştırma merkezleri ve birimleri yapacaktır.

3. YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA CİNSEL TACİZ VE CİNSEL SALDIRIYA KARŞI DESTEK BİRİMLERİ KURULMALIDIR

YÖK hazırlayacağı bir yönetmelikle yükseköğretim kurumlarında cinsel taciz ve cinsel saldırıya karşı destek birimlerinin kurulmasını zorunlu kılmalıdır. Bu birimlerin özellikleri şunlar olmalıdır:

Bu birimler asgari şu özellikleri taşımalıdır:

-Bu birimlerde yer alan kişiler bakımından kadın sayısı erkek sayısından az olamaz.

-Bu birimlerde yer alanların toplumsal cinsiyet eşitliği bakış açısına sahip olmalı ve hakkında cinsel taciz ve saldırı soruşturması açılmamış olmalıdır.

-Güven, gizlilik ve özen gösterme ilkelerine göre birim çalışmalıdır.

-Birime ulaşılabilirlik ve bilinebilirlik sağlanmalıdır.

-İkincil mağduriyeti önleyecek şekilde çalışacaktır. Ve şiddete uğrayan merkezli hareket edilecektir.

-Şiddete uğrayana hukuki, psikolojik, tıbbi, barınma, ekonomik, güvenlik ve sosyal desteği verecektir. Bunun için de birimlere bütçe ayrılması zorunludur.

-Birimlerde uzman olarak sosyal hizmet uzmanı ve psikolog/psikolojik danışmanın olması zorunludur. Birimlere bunun için kadrolar verilmelidir.

-Birimler Kadın Araştırma Merkezleriyle işbirliğinde çalışacakları için Kadın Araştırma Merkezlerinin statüsü güçlendirilmelidir, gerekli bütçe sağlanmalıdır.

-Birimdeki sorumluları idari görevli sayılmalıdır.

-Birim yönetim kurulu toplam üyesi en az beş kişi olmalıdır.

-Birim yükseköğretim kurumunun “kadın dostu çevre” haline gelmesi için gerekli çalışmaları yapacaktır.

-Birim cinsel taciz ve saldırıyla ilgili farkındalık sağlayacak etkinlikler, projeler yapacak, eğitim materyalleri hazırlayacaktır.

-Birim kendisine yapılan başvuruları ivedilikle dikkate almalıdır.

-Birim yükseköğretim kurumunda cinsel şiddet ve tacizle ilgili mevcut durumu saptayacak çalışmalar yapar ve birim bu çalışmaları kendisine ayrılan bütçeden karşılar.

-Birimler arabuluculuk yapamaz.

4. YÖK Türkiye çapında yüksek öğretim kurumlarında cinsel taciz ve cinsel saldırı atlasını çıkarmak için gerekli çalışmayı yapmalıdır.

5.YÖK yüksek öğretim kurumlarının idari yöneticilerinin görev tanımında cinsel taciz ve cinsel saldırıyı önleme faaliyetlerine yer vermelidir.

6. DİSİPLİN YÖNETMELİKLER

PERSONEL YÖNETMELİĞİ

-Cinsel taciz ve cinsel saldırının personel disiplin yönetmeliğinde açıkça suç olarak belirtilmesi ve açık bir şekilde tanımlanmaları zorunludur. Bu tanımlar yapılırken İstanbul Sözleşmesi ve Türk Ceza Kanunu temel alınmalıdır.

-Cinsel taciz ve cinsel saldırı suçlarının gerektiği şekilde takip edilip soruşturulmasının engellenmesi de ayrı bir disiplin suçu olarak belirtilmelidir.

-Cinsel saldırıda bulunma suçunun (tecavüze teşebbüs veya tecavüz) cezası görevden çıkarılma olmalıdır.

-Cinsel taciz suçunun müeyyidesi, en az görevden uzaklaştırmadan başlamalıdır. Terfi ve idari görev verilmemesi, danışmanlıktan el çekirme ve görev yerinin değiştirilmesi müeyyideler arasında yer almalıdır.

ÖĞRENCİ YÖNETMELİĞİ

-Cinsel saldırı suçunun müeyyidesi (tecavüz veya tecavüze teşebbüs)öğrencilikten çıkarılma olmalıdır.

-Cinsel tacizde bulunan öğrencinin müeyyidesi kınamadan uzaklaştırmaya kadar olmalıdır.

7.TOPLUMSAL CİNSİYETE DAYALI MOBİNG

-Disiplin yönetmeliklerine mobbingin suç olarak eklenip, açıkça tanımlanması zorunludur.

-Yüksek öğretim kurumlarında mobbinge ilgili çalışan kurumların toplumsal cinsiyete dayalı mobbing konusunda çalışma yapmaları zorunlu hale getirilmelidir.

-Yüksek öğretim kurumlarında idari görev yapanların toplumsal cinsiyet ayrımcılığına dayalı mobbing konusunda farkındalıklarının artırılması zorunludur. Görev tanımlarında toplumsal cinsiyete dayalı mobbingi önleyici şekilde faaliyette bulunmak yer almalıdır.